

CẢO THƠM MÁY ĐỘ

(ĐỌC SÁCH NAM KỲ KHẢO LƯỢC)

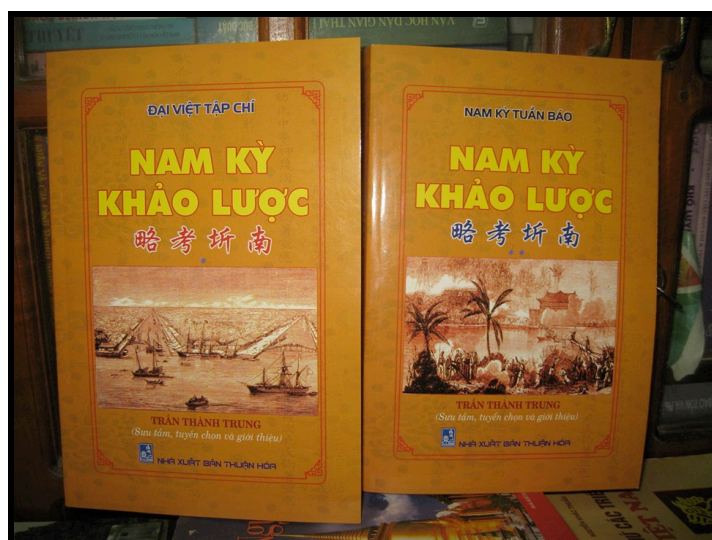
TRẦN NGUYỄN KHÁNH PHONG (*)

Nam Kỳ khảo lược (Khảo lược về Nam Kỳ) là một bộ sách quý và hay về Nam Kỳ đã được nhà giáo Trần Thành Trung ở Vĩnh Long sưu tầm, tuyển chọn và giới thiệu dựa trên 2 nguồn tư liệu là Đại Việt tập chí và Nam Kỳ tuần báo do Hồ Văn Trung (tức Hồ Biểu Chánh) làm Giám đốc. Đây là một trong số những tờ báo có nhiều bài nghiên cứu nổi tiếng ở Nam Kỳ trong giai đoạn nửa đầu thế kỷ XX, giúp truyền bá và phổ biến những kiến thức lịch sử, văn hóa xã hội của vùng đất Nam Bộ nói riêng và Việt Nam nói chung.

Theo như lời giới thiệu của người làm sách *“Cho đến nay, vì nhiều nguyên nhân khác nhau mà hai tờ báo này trở nên quý hiếm, thậm chí trở nên xa lạ với nhiều bạn đọc và các nhà nghiên cứu trẻ”* thì việc làm của nhà giáo Trần Thành trung quả thật đáng trân trọng và khâm phục. Một pho cảo thơm làn giở trước đèn mà nhà giáo Trần Thành Trung đã tâm sự như sau *“Ngồi lật từng trang báo nhuộm màu thời gian, chúng tôi bồi hồi đi qua từng trang viết của người xưa mà lòng mừng vui khôn xiết”*. Bằng tấm lòng nhiệt huyết, nhằm giới thiệu Nam Kỳ xưa đến với bạn đọc nay, nhà giáo Trần Thành Trung đã tỉ mỉ lựa chọn các bài, sắp xếp theo các chủ đề để hình thành nên bộ sách Nam Kỳ khảo lược (2 tập) như sau:

Stt	Nội dung	Số bài	Nguồn	Sách
1	Lịch sử địa lý	26	Đại Việt tập chí	Nam Kỳ khảo lược, tập 1
2	Văn hóa - văn nghệ	8		
3	Lịch sử	24	Nam Kỳ tuần báo	Nam Kỳ khảo lược, tập 2
4	Di tích lịch sử	8		
5	Văn hóa - văn nghệ	9		
6	Du ký	5		
7	Tin tức	4		

(*) Hội viên Hội Khoa học Lịch sử tỉnh Thừa thiên-Huế. ĐT: 0914.500.913. Email: phongtaoi@gmail.com

Trong 2 tập sách này là một kho thông tin, tư liệu về vương triều Nguyễn với vùng đất Nam Bộ, cũng như công trạng của nhiều danh thần đã có nhiều đóng góp cho vùng đất như Lê Văn Duyệt, Võ Duy Nghi, Võ Tánh, Nguyễn Văn Thoại, Mai Tấn Huệ, Nguyễn Huỳnh Đức; về các nhà văn, nhà thơ như Nguyễn Đình Chiểu, Sương Nguyệt Ánh, Phan Thanh Giản, Bùi Hữu Nghĩa; về tên gọi và truyền thuyết các địa danh ở Nam Bộ gắn liền với vua Gia Long, với các tướng sĩ cũng như một số nhân vật lịch sử có gốc gác ở miền Trung gắn bó một đời với Nam Bộ.

Những ai muốn tìm hiểu về vùng đất Nam Bộ rộng lớn cũng bắt gặp ở trong này những trang địa lý lịch sử của một số vùng đất cụ thể như sông Bảo Định (Bảo Định Hà), Long Xuyên - Đông Xuyên - Cà Mau, Kênh Thoại Hà, Gia Định, Đồng Nai, Giồng Ông Tố, miếu Lê Công Trình, Hà Tiên, Sóc Trăng, Vĩnh Long và đặc biệt là chuyên khảo Nam Kỳ lục tỉnh địa dư chí của Thượng Tân Thị.

Người tuyển chọn cũng đã chú ý đến các bài mô tả đời sống sinh hoạt kinh tế văn hóa, phong tục tập quán của người Việt cũng như của một số tộc người ở vùng đồng bằng sông Cửu Long xưa đó là người Hoa và người Miên. Một bức tranh văn hóa tộc người đa dạng nhưng chứa đựng nhiều yếu tố truyền thống, hòa hợp, đoàn kết như các bài Tết ở Vĩnh Long; Lược khảo về người Tàu ở Nam Kỳ; Sóc Trăng lịch sử và cổ tích...

Và tưởng chừng như cứ nghĩ bộ sách chỉ thiên về Nam Kỳ mà thôi thế nhưng vẫn có dấu ấn những người con của Huế như Tống Phước Đàm, Nguyễn Đô, Nguyễn Văn Thiềm, Nguyễn Thái Ngươn, Nguyễn Bảo Trí, Phan Thiên Phước, Nguyễn Tăng Địch, Nguyễn Doãn Thống, Hồ Công Siêu, Nguyễn Thừa Diễm, Trần Đại Thế, Nguyễn Quang Diệu, Phan Tấn Cần... cùng nhiều người con của đất miền Trung đã chung lưng đấu cật cùng những bậc anh hùng đất Nam Bộ vượt qua những khó khăn thử thách binh đao để định hình nên một vùng đất đầy dấu ấn văn hóa lịch sử.

Những ai đã từng làm sách mới hiểu rõ được những khó khăn vất vả thầm lặng mà người sưu tầm, tuyển chọn và giới thiệu chưa thổ lộ hết được. Nhưng qua bộ sách Nam Kỳ khảo lược này mới thấy được sức làm việc hết mình của nhà giáo Trần Thành Trung. Và như vậy là sau quyển Nam Kỳ lục tỉnh địa dư chí cũng được nhà giáo Trần Thành Trung giới thiệu với nguyên tác bản dịch của Thượng Tân Thị và lời dẫn của Hồ Biểu Chánh do Nhà xuất bản Thuận Hóa, Huế ấn hành năm 2018. Thì giờ đây bộ Nam Kỳ khảo lược (2 tập) sẽ là động lực lớn để nhà giáo Trần Thành Trung có thêm nhiều việc làm có ý nghĩa cho vùng đất Nam Bộ mến yêu này.

Với những ai có tấm lòng yêu mến đất Nam Bộ thì không thể bỏ qua bộ sách này. Sách do Nhà xuất bản Thuận Hóa, Huế ấn hành năm 2019.

Trân trọng giới thiệu cùng bạn đọc.